Laaja hyvinvointisuunnitelma

2026–2029

Sisällysluettelo

1 Johdanto 4

2 Kärkiteemat 5

3 Kunnan toimenpiteet kärkiohjelmissa 7

3.1 Sopuisa 7

3.2 Sutjakka 8

3.3 Ikäystävällinen 9

3.4 Kärkiohjelmien yhteiset tavoitteet 9

4 Mittarit ja seuranta 10

1 Johdanto

Hyvinvointisuunnitelma laaditaan valtuustokausittain ja se rakentuu edellisen Hyvinvointikertomuksen (2021–2025) pohjalle. Kertomuksessa on analysoitu väestön rakenne ja kehitys vuoden 2025 lopussa sekä kuvattu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilaa, elinympäristöä ja kunnassa toteutettuja toimenpiteitä.

Suunnitelma huomioi myös kunnan ja maakunnan muut keskeiset suunnitelmat, kuten varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmat, kulttuurihyvinvointisuunnitelman sekä maakunnalliset strategiat lasten, nuorten, vanhusten ja vammaisten hyvinvoinnista, liikenneturvallisuudesta, ravitsemuksesta ja turvallisuudesta.

Kunnan strategia ohjaa kaikkea toimintaa, ja sen painopisteet näkyvät vuosittain päivitettävissä Hyvinvointikertomuksissa, joissa arvioidaan toteutuneiden toimenpiteiden vaikuttavuutta ja uusia ilmiöitä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään tiiviissä yhteistyössä Etelä-Karjalan hyvinvointialueen ja muiden maakunnan kuntien kanssa.

Keskeinen osa yhteistyötä on **yhdyspintaverkosto**, joka toimii rajapintana eri organisaatioiden ja toimijoiden välillä. Yhdyspintojen avulla pyritään varmistamaan sujuva palveluketju asukkaille, vähentämään päällekkäisyyksiä, ehkäisemään palveluaukkoja sekä parantamaan tiedonkulkua ja yhteistä suunnittelua. Koska kunnilla ja hyvinvointialueilla on yhteisiä asukkaita ja palvelutarpeita, verkoston toimivuus edellyttää laajaa osallistumista koko maakunnasta. Ruokolahden kunnasta on nimetty yhteisiin verkostoihin osallistuja ja varahenkilö, mikä tukee suunnitelmien toteutumista ja yhteisen hyvinvoinnin edistämistä.

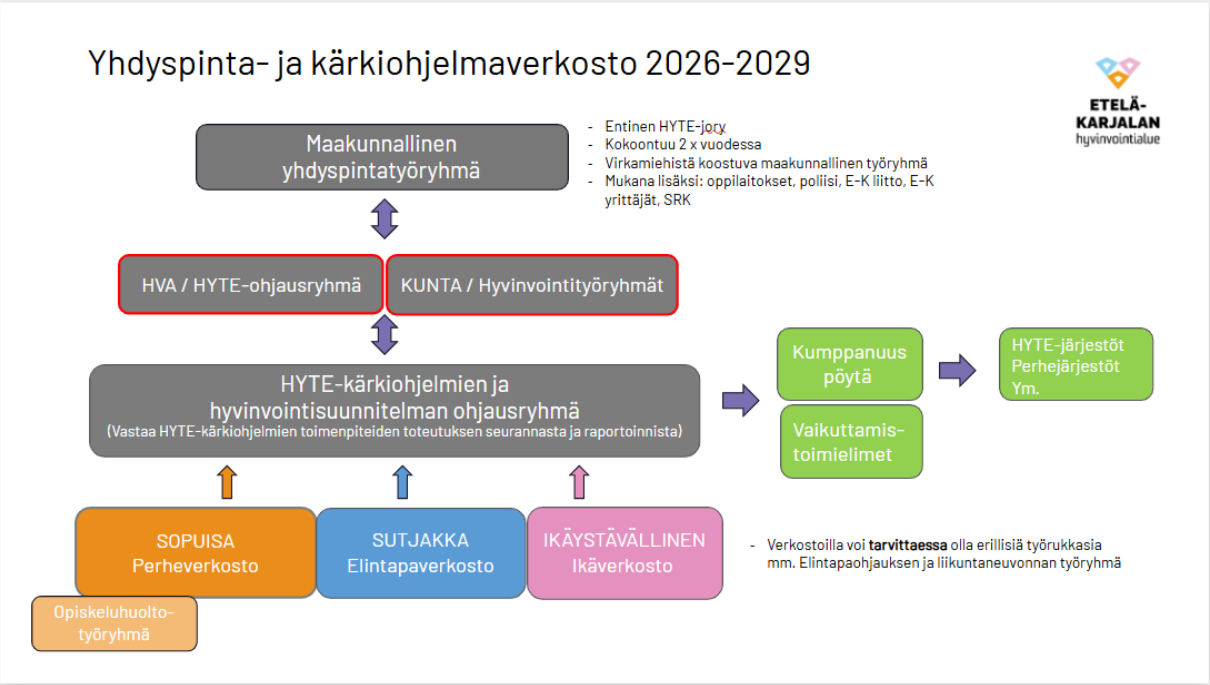
2 Kärkiteemat

Kunta on sitoutunut yhdessä hyvinvointialueen ja muiden kuntien kanssa luotuihin kärkiohjelmiin ja niiden tavoitteisiin. Hyvinvointisuunnitelman visiona on Suomen hyvinvoivin väestö vuonna 2030. Kärkiohjelmille on määritelty yhteisiä tavoitteita ja sen lisäksi jokaisella ohjelmalla on myös omat tavoitteet.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on kaikkien kunnan toimialojen yhteistä työtä. Kunnassa toimii oma hyvinvointitiimi, johon kuuluu jäseniä kaikilta toimialoilta.

Hyvinvointitiimin tehtävänä on käsitellä kunnassa tehtävää hyte-työtä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen eteen tehdään myös paljon yhteistyötä hyvinvointialueen, muiden kuntien sekä järjestöjen kanssa. Alla olevassa kuvassa esitellään alueen hyte-työn yhdyspintarakenne. Kunnasta on nimetty toimijat kaikkiin yhteistyöverkostoihin.

3 Kunnan toimenpiteet kärkiohjelmissa

3.1 Sopuisa (lapset, nuoret ja lapsiperheet)

- Varhaiskasvatuksessa, koulussa ja kunnan nuorisotyössä kiinnitetään erityistä huomiota arvostaviin kohtaamisiin arjessa sekä kehitetään lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja eri menetelmin:
    - Positiivinen pedagogiikka
    - Tuikku - tunnetaitoja ja osallisuutta varhaiskasvatuksessa -toiminta-malli
    - Seurataan lasten kaveritaitoja, päiväkotiryhmissä tehdään sosiogrammit ja Unicef–kyselyt
    - LP-keskustelut, koulutetut menetelmäohjaajat
    - “Mitä kuuluu” -kyselyt esioppilaille
    - Hyvä Päivä -kortti: liikkuminen, ravinto, uni, tunne / vuorovaikutustai-dot sekä yhteinen aika ja leikki.
    - Hyvän mielen koulu -tunnit
    - "Mitä kuuluu?" -kysely syksyisin
    - Verso-vertaissovittelu ja KiVa Koulu -toimenpideohjelmien mukainen toiminta
    - Miten menee? -luokanvalvojien tunnit
    - Säännöllisesti kokoontuva yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä seuraa ja kehittää esi- ja perusopetuksen yhteisöllisyyttä, hyvinvointia, turvalli-suutta ja kouluviihtyvyyttä
    - Aktiivinen oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta
    - Ryhmäytyminen ja yhteisöllisyys läpi lukuvuoden yhdessä koulunuoriso-työn kanssa
    - Yksinäisyyden tunnistaminen ja toimenpiteet sen vähentämiseksi
    - Kehitetään päiväkodin ja koulun yhteistyötä kotien kanssa: Säännölli-sesti toimivat vanhempaintoimikunnat
    - Toteutetaan varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen yhteistä Kulttuuripolku-suunnitelmaa
- Varhaiskasvatuksen ruokakasvatustiimi toimii yhteistyössä keittiöhenkilökun-nan kanssa. Perusopetuksessa valtakunnallisten ruokailusuositusten noudatta-minen ja ruokakasvatuksen kehittäminen Maistuva koulu -vuosikellon mukai-sesti.
- Liikunnallisen elämäntavan edistäminen:
    - Liikkuva varhaiskasvatusohjelma ja motoristen taitojen havainnointi päiväkotilapsille
    - Pitkien välituntien mahdollistaminen ja liikuntamahdollisuuksien tar-joaminen koulupäivän yhteydessä

  - Aktiivinen välkkäri eli välituntien vertaisohjaajatoiminta
  - Kouluyhteisön liikkuvan ja toiminnallisen toimintakulttuurin kehittäminen
  - MOVE! -polun kehittäminen
  - Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminnan jatkaminen koulupäivien yhteydessä ja oppilaiden harrastustoiveiden vuosittainen kysely (rahoituksen mahdollistaessa)
  - Yhteistyö liikunta- ja urheiluseurojen sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa mahdollisimman laajan ja kattavan kerhotarjonnan järjestämisessä lukuvuosittain
- Jaetaan perheille lasten hyvinvointiin liittyvää tietoa varhaiskasvatuksen ja koulun viestintäkanavien kautta. Kaikille neljävuotiaille pidetään vasukeskustelun yhteydessä Hyvä päivä -korttikeskustelu terveellisistä elintavoista ja ruutuajasta.
- Tuetaan perheiden hyvinvointia pitämällä Lapset puheeksi -keskusteluja
- Ruokolahden kunnan varhaiskasvatus on ollut maksutonta vuoden 2024 alusta lähtien
- Osallistutaan aktiivisesti maakunnallisiin ja seutukunnallisiin yhteistyöverkostoihin saamalla tietoa oman kunnan hyvinvointityön kehittämiseen sekä välittämällä viestiä kuntamme hyvinvoinnin tilasta ja sen tarpeista
- Vahvistetaan henkilöstön osaamista järjestämällä koulutusta suunnitelmallisesti
- Rahoituksen mahdollistaessa järjestetään yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa kesäisin Leijonaleiri alakouluikäisille lapsille
- Ruokolahti on aktiivisesti mukana vuonna 2026 käynnistyneessä maakunnallisessa Etelä-Karjala kasvattaa yhdessä -toiminnassa

3.2 Sutjakka (työkäiset)

- Kehitetään liikuntaneuvonnan toimintamallia
- Tarjotaan monipuolisesti erilaisia kursseja ja liikuntaryhmiä
- Toteutetaan erilaisia tiedotuskampanjoita kunnan kanavissa ja hyödynnetään niissä valtakunnallisia materiaaleja

- Tuetaan työyhteisön liikkumista
- Tarjotaan maksuttomia liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksia Kaikukortin käyttäjille
- Työttömille työnhakijoille järjestetään toimintaa kuntien yhteistyöhankkeiden avulla. Hankkeiden niin mahdollistaessa tarjotaan työttömille maksutonta kuntosalin käyttöä ja ohjausta
- Työllisyyspalvelut ohjaavat asiakkaita kunnan liikuntaneuvontaan
- Hyvinvointiluotsi käy kunnan eri tapahtumissa esittelemässä kunnan liikuntapalveluita
- Toteutetaan kunnan henkilöstölle hyvinvointimittauksia mahdollisuuksien mukaan

3.3 Ikäystävällinen (ikäihmiset)

- Järjestetään Pysytään pystyssä -ryhmiä kaatumisen ehkäisyn tueksi
- Mahdollistetaan monipuolista toimintaa ikiliikkuja- sekä vanhustenviikolla
- Tuetaan yhteisöllistä ruokailua mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi järjestämällä ruokatreffejä Elvinkulman olohuoneella
- Mahdollistetaan matalan kynnyksen toimintaa ikäihmisille yhdessä muiden toimijoiden kanssa
- Jaetaan ravitsemustietoutta kunnan tapahtumissa sekä ryhmissä
- Tarjotaan maksutonta liikuntaneuvontaa sekä mahdollisuuksien mukaan maksuton kuntosalin käyttö yli 75-vuotiaille
- Järjestetään monipuolisesti erilaisia liikuntaryhmiä matalalla kynnyksellä
- Markkinoidaan Commu-palvelua ja opastetaan sen käytössä

3.4 Kärkiohjelmien yhteiset tavoitteet

- Kehitetään luontoreittejä esimerkiksi tekemällä kuntaan esteetön luontopolku rahoituksen niin salliessa
- Edistetään kävelyä sekä pyöräilyä liikkumistapana huomioimalla liikenneturvalliset ratkaisut katuverkon rakentamisessa sekä kunnossapidossa

- Tehdään säännöllisesti asukaskysely sekä muita kyselyjä kuntalaisille, joita hyödynnetään kunnan toimintojen suunnittelussa
- Vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä nuorisovaltuuston aktiivinen osallistaminen
- Toteutetaan lapsivaikutusten arviointia kunnan päätöksenteossa

4 Mittarit ja seuranta

- Kouluterveyskysely 4.–5. -luokkalaisille ja 8.–9. -luokkalaisille joka toinen vuosi
- Koulun hyvinvointiprofiili, Kiva Koulu-kysely, OPH:n Mitä kuuluu -kysely esi- ja perusopetuksen oppilaille ja erilaiset asukaskyselyt tuottavat vuosittain tietoa siitä, miten ihmiset kokevat elinympäristönsä ja sen vaikutukset omaan arkeensa.
- Kuntaliiton hyvinvointi-indikaattori laskee yhteen kuntalaisten elintasoa, yhteisyyssuhteita ja itsensä toteuttamista kuvaavia tietoja.
- MOVE! -mittauksilla saadaan vuosittain tietoa 5.- ja 8. -luokkalaisten fyysisestä toimintakyvystä.
- HYTE-kerroin
- Liikuntatilojen käyttöasteen seuranta

Mittari	Tavoite	Lähtötaso	Toteuma
Hyvä päivä -kortti keskustelu	Pidetään kaikille 4-vuotiaille	Pidetty kaikille	
Ryhmäytystoiminnan määrä	Pidetään kaikille 5. - 9. luokkalaisille	Pidetty 6. ja 7. luokkalaisille	
Pitkäaikaistyöttömien osuus työvoimasta	Pitkäaikaistyöttömyys vähenee	4,3 % (84 hlöä) Heinäkuu 2026	
Liikuntaneuvontaan osallistuneiden määrä	Liikuntaneuvonnan palvelupolun ke-	11 asiakasta vuonna 2025	

	hittäminen ja asiakasmäärän kasvattaminen		
Tuntee itsensä yksinäiseksi, perusopetus 8. ja 9. lk	Yksinäisyyttä tuntevien määrän väheneminen	14 % vuonna 2025	
Kunnan liikuntaryhmiin osallistuneiden määrä	Lisätä erilaisia ryhmätoimintoja ja asiakasmäärän kasvu	196 asiakasta vuonna 2025	